

Tvaroženský
ZPRAVODAJ

Indie

prosinec 2023 - leden 2024
51 dnů

- 1x let VIE - DOH - DEL
- 10x vlak 4.300km
- 3x Taxi 750 km
- 3x autobus 460 km
- 2x stopování
- ?? tuk-tuk
- 2x půjčení motorky
- ?? autem s přáteli
- 1x organizovaný zájezd 320 km
- 1x let BLR - DOH - VIE

Cestovatelská přednáška, Indie, 14. 3. 2025

Soutěž Nejoriginálnější kraslice roku, ZŠ Tvarožná, 22. 4. 2025

Slovo starosty	3
Aktuality z obce	5
<i>Informace o konaných akcích...</i>	5
<i>Pozvánka na plánované akce a události</i>	5
<i>Poděkování</i>	5
Informace občanům	5
<i>Provozní doba sběrného střediska KO</i>	5
Informace ZO a OÚ	7
<i>Usnesení č. 17 z veřejného zasedání ZO</i>	7
Z činnosti spolků a sdružení	8
<i>Zpráva oddílu stolního tenisu</i>	8
<i>– hodnocení sportovní sezóny</i>	10
<i>Svátek svatého Jiří</i>	10
Okénko do života ZŠ a MŠ	14
<i>Základní škola Tvarožná</i>	14
<i>Mateřská škola Tvarožná</i>	17
Z historie obce	24
<i>Z obecní kroniky – rok 1955</i>	24
<i>I Tvarožná má svoje hrdiny</i>	24
<i>Historie školy</i>	28
Informace z regionu	29
<i>Jak mi mohou asistivní technologie pomoci zůstat doma</i>	29
<i>Základní umělecká škola Pozořice</i>	30
<i>Podjezd pod vlečkou byl úspěšně dokončen</i>	33
Naši jubilanti	38
<i>Tiráž</i>	38

Vážení spoluobčané,
blíží se konec školního roku. Počasí se už jevílo v posledních dnech jako ryze prázdninové, ale vrtošivá příroda nás ještě přinutila na několik dní vytáhnout ze skříňe teplé oblečení. Věřím, že už to nebude nadlouho.

Zastupitelstvo obce rozhodlo o pořízení nového územního plánu, v dubnu byl vybrán jeho zpracovatel – společnost knesl kynčl architekti s.r.o. Brno. Nový územní plán by měl definovat vhodné podmínky pro další perspektivní rozvoj obce a individuální výstavbu na další desetiletí. Současně bude realizováno převedení dokumentace do jednotného standardu dle aktuální legislativy, uvedení do souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací a zapracování změn vyplývajících z nového stavebního zákona. V následujících týdnech bude zahájena výstavba zídky a pergoly u dětského hřiště v ul. Hlinky, vybraným dodavatelem je firma B&H Stav s.r.o. Brno. Před zahájením je výběrové řízení na zhotovitele stavebního záměru úprav návsi – Revitalizace veřejného prostranství v obci Tvarožná. Započetí prací předpokládáme co nejdříve po tvaroženské pouti, tj. v srpnu tohoto roku. V přípravě je také výběrové řízení zakázky Rekonstrukce ulice U Kosmáku. Vlastní realizace by měla začít ještě v tomto roce. Byly provedeny drobné technické úpravy obecních objektů (Obecní úřad, Mateřská škola, Základní škola) k zamezení poškozování ptactvem. Abychom však úplně nevyhnali užitečné ptactvo z našeho prostředí a zároveň ochránili prostor před znečištěním, byla na budově Obecního úřadu nainstalována umělá hnízda. V průchodu budovy jste určitě zaznamenali novou digitální úřední desku. Pro-

zatím je nastavena v základním režimu, v souvislosti s tvorbou nových webových stránek obce budeme její možnosti využití dále rozšiřovat. Obdrželi jsme návrh umístění sportoviště pumptrack. S jeho realizací uvažujeme v prostoru u cyklostezky za ulicí Velatickou. Od Policie ČR jsme obdrželi souhlasné stanovisko k návrhu měření úsekové rychlosti vozidel, po obdržení projektu bychom mohli vybrat dodavatele a do podzimních měsíců záměr zrealizovat. Z letošních plánovaných stavebních prací v obci mohou zmínit ještě Prodloužení ulice Hlinky – výstavbu komunikace a inženýrských sítí nad garážemi v této ulici. Investorem je společnost MANE-INVEST spol. s r. o. České Budějovice. V plném provozu je již fotovoltaická elektrárna na budově Obecního úřadu a provádíme osazování dalších obecních budov tzv. chytrými elektroměry pro možnost využití takto vyrobené energie v rámci sdílených odběrných míst. V mě-

síci dubnu byl dokončen projekt Místní energetická koncepce obce Tvarožná. Proces systémového hospodaření s energiemi však není u konce, ale v samém počátku. Zavedením energetického managementu a stanovením cílů energetické koncepce jsme si vytýčili cestu k dosažení úspor energie, jejího efektivního využití a zvyšování energetické soběstačnosti. Ať už bude unijní nebo česká legislativa v oblasti energií jakákoliv a budeme si o ní každý myslet svoje, energii zdarma nikde nezískáme a bude záležet jen na nás, jak ji využijeme.

Navážu na úvodní slova o školním roce. Studentům, kteří v tomto období tráví čas přípravami na zkoušky, přeji jejich úspěšné zvládnutí. Vzdělání a poznání jsou významné vklady pro budoucí život, ale také nezbytné součásti při hledání cesty z chaosu a dezinformací. Přeji tedy nejen jim, ale i všem ostatním, ať se daří nacházet vždy ten správný směr.

*Pavel Šťastný
starosta*

MÍSTNÍ ENERGETICKÁ KONCEPCE OBCE TVAROŽNÁ

Tento projekt je financován z prostředků Evropské unie
z fondu Next Generation EU, Národní plán obnovy.

Realizace projektu: r. 2024–2025

Aktuality z obce

Informace o konaných akcích a událostech

- 14. 3. se konala cestovatelská přednáška o přátelské, pestrobarevné a neuvěřitelné Indii.
- 15. 3. pořádali hasiči humanitární sbírku pro Diakonii Broumov.
- 4. 4. se konal klavírní koncert Jany Daňkové.
- 14. 4. se konalo 17. veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná.
- 25. 4. rada obce uctila památku padlých osvoboditelů obce Tvarožná.
- 27. 4. pořádala ZUŠ Pozořice hudební setkání v kostele sv. Mikuláše.
- 11. 5. se konal koncert k svátku matek. Účinkoval Komorní orchestr Arthura Nikische pod vedením Ing. Jana Sáraze, oceněného Ministerstvem kultury za celoživotní přínos k rozvoji neprofesionální komorní a symfonické hudby, u příležitosti jeho letošního životního jubilea. Blahopřejeme!

Pozvánka na plánované akce a události

- 24. 5. – Tvaroženské gulášování
- 25. 5. – Závody RC modelů
- 30. 5. – Valná hromada TJ Sokol Tvarožná, připomínka výročí 115 let založení
 - 1. 6. – Soutěž hasičských družstev O putovní pohár zastupitelstva obce Tvarožná
- 14. 6. – Tvaroženské hody, hraje dechová hudba Šardičanka
- 23. 6. – Veřejné zasedání zastupitelstva obce Tvarožná
- 4.–5. 8. – Tvaroženská olympiáda pro děti a mládež
 - 7. 8. – Letní kino
 - 8. 8. – Diskotéka – DJ PMC
 - 9. 8. – Hudební večer – DOCUKU, LEHKÁ NOHA
 - 10. 8. – Letní kino
 - 10. 8. – Tvaroženská pouť

Poděkování

Děkujeme občanům za příspěvky do humanitární sbírky Diakonie Broumov.

Informace občanům

Provozní doba sběrného střediska komunálního odpadu

květen–červenec 2025

sobota	17. 5. 2025	09.00–11.00 hod.
středa	21. 5. 2025	15.00–17.00 hod.

sobota	24. 5. 2025	09.00–11.00 hod.
středa	28. 5. 2025	15.00–17.00 hod.
sobota	31. 5. 2025	09.00–11.00 hod.
středa	4. 6. 2025	15.00–17.00 hod.
sobota	7. 6. 2025	09.00–11.00 hod.
středa	11. 6. 2025	15.00–17.00 hod.
sobota	14. 6. 2025	09.00–11.00 hod.
středa	18. 6. 2025	15.00–17.00 hod.
sobota	21. 6. 2025	09.00–11.00 hod.
středa	25. 6. 2025	15.00–17.00 hod.
sobota	28. 6. 2025	09.00–11.00 hod.
středa	9. 7. 2024	15.00–17.00 hod.
sobota	12. 7. 2024	09.00–11.00 hod.
středa	16. 7. 2024	15.00–17.00 hod.
sobota	19. 7. 2024	09.00–11.00 hod.
středa	23. 7. 2024	15.00–17.00 hod.
sobota	26. 7. 2024	09.00–11.00 hod.
středa	30. 7. 2024	15.00–17.00 hod.

Změna provozní doby vyhrazena.

Kontejner pro dřevěný odpad je umístěn za Novou ulicí. Je určen **pouze pro čistý dřevěný odpad**, tj. kmeny stromů, pařezy, větve, čisté dřevěné desky a dřevěné výrobky **bez nátěrů a chemického znečištění**. Prosíme, abyste tento dřevěný odpad odevzdávali již nařezaný na menší díly, aby byla efektivně využita kapacita kontejneru. Tento dřevěný odpad je dále zpracováván v průmyslové kompostárně. Pokud je kontejner již zaplněný, je nutno vyčkat na jeho vyvezení a odpad dovézt znovu, přeplněný kontejner nebude vyvezen.

Dřevěný odpad z domácností je možno odevzdat ve sběrném dvoře. Jedná se zejména o police, části nábytku, postele, dveře apod. Tento odpad odevzdávejte bez kování (pantů, zámků, štítku, klik apod.). Starý nábytek dovázejte prosím již rozložený na desky a menší části a také roztríděný dle druhu odpadu (textil, dřevo, plasty, kovy, sklo apod.). Usnadní se tím další manipulace a navýší podíl vytríděného odpadu pro obec.

Drobný elektroodpad je možno uložit kdykoliv do červeného kontejneru umístěného u objektu bývalého Svazarmu naproti Obecnímu úřadu. Ukládejte zde prosím pouze určený drobný elektroodpad.

Na Obecním úřadě je možno získat žluté a modré nádoby o objemu 240 l na tříděný odpad pro domácnost. Větší plastové nebo papírové obaly je nutno sešlápnout nebo rozřezat, aby byl maximálně využit objem těchto nádob. Rozměrné papírové kartony a obaly od velkých spotřebičů je možno odevzdat také ve sběrném dvoře.

V platnosti je nová obecně závazná vyhláška týkající se úhrad za odpady. Sazba poplatku činí 0,40 Kč za 1 litr směsného komunálního odpadu. Úhrady pro domácnosti budou předepisovány dle objemu nádob na směsný komunální odpad a dle skutečného počtu svozů za daný rok. Platby za rok 2025 budou prováděny na počátku roku

2026. Na Obecním úřadě je možno zakoupit – po předchozí dohodě a dle aktuálního stavu zásob – černé plastové popelnice na směsný komunální odpad menších velikostí: objem 80 l – cena 750 Kč, objem 120 l – cena 850 Kč. Lze objednat také černé plastové popelnice se zámkem o objemu 120 l, za cenu 1.600 Kč; termín dodání je cca 1 měsíc. Upozorňujeme, že veškeré nádoby na odpad musí být označeny čipem, jinak nemohou být vyvezeny. Čipy jsou k dispozici na Obecním úřadě (kancelář matriky a evidence odpadů) a budou vylepeny na příslušnou nádobu pracovníky obce.

Vážení občané,

neustále se snažíme být k vám blíže a poskytovat vám důležité informace z naší obce. Proto jsme se vydali cestou digitalizace a modernizace a nainstalovali jsme do naší obce digitální úřední desku. Naším cílem je vám co nejjednodušším způsobem zpřístupnit aktuální informace a dokumenty týkající se činnosti úřadu. Digitální úřední desku naleznete přímo na budově obecního úřadu – v průchodu k základní škole. Toto elektronické zařízení vám poskytne k nahlédnutí všechny důležité dokumenty a je přístupné 24 hodin, 7 dní v týdnu. Digitální úřední deska je čitelná v každém počasí a přístupná i pro seniory a lidi se zrakovým i tělesným znevýhodněním. Digitalizací úřadu šetříme čas a náklady obce, které dokážeme následně využít v dalších službách pro občany. Věříme, že i tímto atraktivním způsobem vám zjednodušíme přístup k informacím.

Gilleo Corporation s.r.o.

Obec Tvarožná

Informace ZO a OÚ

Usnesení č. 17

z veřejného zasedání zastupitelstva obce Tvarožná

konaného dne 14. 4. 2025 od 18:00 hodin v zasedací místnosti OÚ ve Tvarožně

- 1/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje program veřejného zasedání Zastupitelstva obce Tvarožná č. 17.
- 2/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Návrhovou komisi ve složení: Mgr. Věra Floriánová, Bc. Hana Nečasová.
- 3/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje ověřovatele zápisu: p. František Kopecký, Ing. Zbyněk Brtník.
- 4a/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje nové znění Stanov Svazku obcí pro vodovody a kanalizace Šlapanicko, IČ: 49458833, se sídlem Masarykovo nám. 546/9, 664 51 Šlapanice (dále jen „Svazek“), ve znění, které tvoří přílohu tohoto usnesení.
- 4b/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná pověřuje zástupce obce – starostu obce Tvarožná pana Pavla Šťastného, aby na valné hromadě Svazku, která bude rozhodovat o přijetí tohoto nového znění Stanov Svazku, schváleného zastupitelstvem obce Tvarožná dne 14. 4. 2025, usnesením č. 4a/17Z/2025, hlasoval pro jeho přijetí.

- 5a/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Smlouvu o podmínkách poskytnutí příspěvku na spolufinancování projektu Rozšíření a modernizace základní školy v Pozořicích.
- 5b/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná souhlasí s úhradou příspěvku ve výši 9.000.000 Kč (slovy devět milionů korun českých), dle čl. 3.9 a) Smlouvy o podmínkách poskytnutí příspěvku na spolufinancování projektu Rozšíření modernizace základní školy v Pozořicích, schválené zastupitelstvem obce Tvarožná dne 14. 4. 2025, usnesením č. 5a/17Z/2025; částka bude uhrazena v termínu do 30. 11. 2025 na účet městyse Pozořice.
- 6/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná nesouhlasí s odprodejem části pozemku ve vlastnictví obce Tvarožná – parc. č. 371 v k.ú. Tvarožná, dle předložené žádosti.
- 7a/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná schvaluje Rozpočtové opatření č. 5/2025.
- 7b/17Z/2025 Zastupitelstvo obce Tvarožná pověřuje radu obce, ve vztahu k Rozpočtovému opatření č. 5/2025, k případnému přesunu finančních prostředků z uvedeného paragrafu na jiný odpovídající paragraf a odpovídající položku rozpočtu dle dalších pokynů.

Výsledky projednávání, o kterých se nehlasovalo či nebyla přijata

Výsledky projednávání, o kterých se nehlasovalo

Zastupitelstvo obce Tvarožná bere na vědomí zprávu starosty.

Zastupitelstvo obce Tvarožná bere na vědomí schválení příkazní smlouvy se zástupcem pořizovatele Ing. Martinou Miklendovou (IČ: 74353128) za účelem pořízení nového Územního plánu Tvarožná.

Zastupitelstvo obce Tvarožná bere na vědomí výběr zpracovatele a schválení Smlouvy o dílo se zpracovatelem Územního plánu Tvarožná, společností knesl kynčl architekti s.r.o. (IČ: 47912481).

Zastupitelstvo obce Tvarožná bere na vědomí Usnesení č. 17 z veřejného zasedání zastupitelstva obce Tvarožná.

Pavel Štastný v. r.
starosta obce

Z činnosti spolků a sdružení

Zpráva oddílu stolního tenisu – hodnocení sportovní sezóny

Sezóna 2024/2025 přinesla pro stolní tenisové týmy Tvarožné mnoho napínavých okamžiků, individuálních výkonů i týmového úsilí napříč všemi třemi soutěžními družstvy. V okresních přeborech 1., 2. a 4. třídy se hráči Tvarožné utkali s desítkami soupeřů a odehráli celkem 66 utkání. Ka-

ždý z týmů se prezentoval specifickým herním stylem, soudržností a odhodláním bojovat o každý bod. Výkony jednotlivých hráčů i týmové nasazení ukázaly, že Tvarožná má širokou a kvalitní hráčskou základnu, která má co nabídnout i do dalších sezón.

Tým Tvarožná „A“ zakončil sezónu 2024/2025 v okresním přeboru 1. třídy stolního tenisu na **6. místě** z celkových dvanácti družstev. V průběhu 22 kol tým zaznamenal **11 výher, 3 remízy a 8 porážek**, s celkovým **skóre 214:182 a ziskem 58 bodů**. Tvarožná tak potvrdila své stabilní postavení ve středu tabulky.

Z kádru družstva se nejvýrazněji prosadili čtyři hráči

- **Antonín Neužil** – s bilancí **51 výher a 25 porážek** ve dvouhrách a **10:10** ve čtyřhře se stal nejvytíženějším a zároveň nejúspěšnějším hráčem sezóny.
- **Adam Lindovský** – dosáhl velmi solidního výsledku **45:30** ve dvouhrách a **10:11** ve čtyřhrách. Byl důležitým bodem týmu v klíčových zápasech.
- **Michal Kousal** – odehrál **75 dvouher** s bilancí **41 výher a 34 porážek** a přidal **9:10** ve čtyřhrách. Patřil mezi tahouny v těžkých utkáních.
- **Pavel Kousal** – bilance **35:18** ve dvouhrách a **8:6** ve čtyřhrách dokládá jeho konzistentní výkony během celé sezóny.

Tým Tvarožná „A“ si v této sezóně vedl velmi solidně. Díky stabilním výkonům a vyrovnanému hernímu projevu skončil v horní polovině tabulky. Pokud se podaří udržet současnou sestavu a navázat na letošní výkony, může Tvarožná v příští sezóně pomýšlet i na umístění mezi nejlepšími celky.

Tým Tvarožná „B“ zakončil sezónu 2024/2025 v okresním přeboru 2. třídy na **8. místě** z celkových dvanácti družstev. V průběhu 22 kol tým zaznamenal **9 výher, 2 remízy a 11 porážek**, s celkovým **skóre 217:179 a ziskem 51 bodů**. V závěru sezóny si připsal tři vítězství a dvě porážky, čímž potvrdil svou schopnost bojovat i v těžkých duelech.

Z kádru družstva se nejvýrazněji prosadili tito hráči:

- **Zdeněk Novotný** – s bilancí **37 výher a 11 porážek** ve dvouhrách a **7:6** ve čtyřhrách byl nejúspěšnějším hráčem týmu. Vynikal nejen výbornou statistikou, ale i konzistentními výkony během celé sezóny.
- **Milan Mazel** – odehrál 66 dvouher s bilancí **43 výher a 23 porážek**, ve čtyřhrách přidal **9 výher a 10 porážek**. Patřil k tahounům týmu.
- **Tomáš Forman** – s vyrovnanou bilancí **38:38** ve dvouhrách a **10:10** ve čtyřhrách patřil k pilířům základní sestavy. Jeho důležité body v klíčových zápasech byly cenným přínosem.
- **Dana Krčková** – s bilancí **36 výher a 40 porážek** ve dvouhrách a **9:11** ve čtyřhrách přispěla stabilními výkony. Byla důležitou součástí kolektivu a svou bojovností dokázala často rozhodnout těsné zápasy.
- **Václav Malý** – dosáhl bilance **23:27** ve dvouhrách a **8:5** ve čtyřhrách. Zejména jeho výkony ve čtyřhrách přispěly k důležitým týmovým bodům.

Tým Tvarožná „B“ se v této sezóně prezentoval vyrovnanými výkony a soudržností. Přestože výsledkově zůstal ve spodní polovině tabulky, tým ukázal potenciál a kvalitu. Pokud hráči naváží na předvedené výkony a udrží týmového ducha, mohou v příští sezóně pomýšlet na posun směrem k vyšším příčkám.

Třetí **tým Tvarožné „C“** odehrál v uplynulé sezóně kompletní sérii 22 utkání a s bilancí 9 výher, 3 remíz a 10 porážek obsadil celkové **6. místo** v tabulce. Poměr zápasových bodů činil **52 bodů při skóre 181:215**.

Oporami týmu byli především tito hráči:

- **Václav Malý** – suverénní jednička týmu s výbornou bilancí **43 výher** a **10 proher** ve dvouhrách a skvělou účastí ve čtyřhrách (**14:1**).
- **Tomáš Forman** – druhý tahoun s bilancí **34:7** ve dvouhrách a **8:3** ve čtyřhrách.
- **Vojtěch Daněk** – nejvytíženější hráč týmu, který odehrál celkem 77 dvouher s bilancí **28:49**, ve čtyřhře přidal **7 výher z 18 zápasů**.
- **Lucie Daňková** – s bilancí **11:28** ve dvouhrách a **8:4** ve čtyřhře byla důležitou součástí týmu.
- **Jan Slezák** – zaznamenal **11 výher** a **30 porážek** ve dvouhrách a odehrál i 9 čtyřher (**4:5**).
- **Tomáš Dostál** – se statistikou **9:40** ve dvouhrách a **3:7** ve čtyřhře rovněž patřil mezi často nasazované hráče.

Tým tak měl širokou základnu hráčů, kteří se pravidelně zapojovali do soutěžních utkání. I přes vyrovnané výkony a několik těsných proher se tým dokázal udržet ve středu tabulky a ukázal potenciál do další sezóny.

Celkové vystoupení všech tří týmů Tvarožné v sezóně 2024/2025 lze hodnotit pozitivně. Družstva A, B i C předvedla řadu kvalitních výkonů, ukázala týmového ducha i individuální růst hráčů. Umístění ve středu tabulek potvrzuje stabilitu klubové výkonnosti, zároveň však ponechává prostor pro další zlepšení. Pokud se podaří navázat na současnou práci a udržet hráčskou základnu, má Tvarožná reálnou šanci v příští sezóně posunout svá družstva výš a zamíchat pořadím na předních příčkách soutěží.

*Za oddíl stolního tenisu A.N.
s pomocí AI.*

Vážení spoluobčané,

v souvislosti s připravovanou výstavou fotografií k výročí 115 let Sokola ve Tvarožné si Vás dovoluji oslovit s výzvou ke spolupráci. V mnoha domácnostech se najdou historické fotografie ze cvičení či z kulturních akcí pořádaných Tělovýchovnou jednotou Sokol Tvarožná, nebo konajících se v areálu či přímo v budově KD Kosmák. Budeme rádi, podělíte-li se s námi o tyto cenné dokumenty, které dokreslují tehdejší dobu a zapůjčíte-li nám je k pořízení kopií. Připojuji pozvánku na valnou hromadu Tělovýchovné jednoty Sokol Tvarožná, jejíž součástí výstava fotografií ke 115 letům Sokola ve Tvarožné bude.

*za TJ Sokol Tvarožná
Ivona Štátná*

Svátek svatého Jiří

Ve čtvrtek 24. dubna neslavili svůj svátek jen všichni Jiří, ale i všichni skauti a skautky. V tento den jste je mohli potkat, jak hrdě vyrážejí do práce nebo do školy ve skautském kroji. Svatý Jiří je patronem skatů. Stal se jím pro svoji statečnost, odhodlanost a pevnou

víru. Je symbolem odvahy a vítězství dobra nad zlem. V tento den se i několik tvaroženských skautů připojilo v Brně k hromadné akci Daruj skautskou krev. V sobotu 26. dubna se k příležitosti svátku sv. Jiří konala skautská mše u Kamené borovice. Mši svatou celebroul Pavel

Šenkyřík, který poté požehnal novou odílovou vlajku. A co by to bylo za oslavu, kde by nebylo něco dobrého k zakousnutí? A tak jsme se mohli s ostatními poba-

vit u dobrých koláčů, teplého čaje či kávy u neodolatelných výhledů po celém krásném okolí.

*Za 1. skautský oddíl Tvarožná
Lenka Kousalová*

OPRAVA A VÝMĚNA VODOVODNÍ PŘÍPOJKY

Kdo nese náklady na opravu nebo výměnu přípojek uložených ve veřejném prostranství?

V našem právním řádu platí zásada, že vlastník jakékoliv věci nese veškeré náklady na údržbu, opravu případně obnovu věci, kterou vlastní. Tato zásada je v oblasti provozování vodovodů a kanalizačních přípojeků a kanalizační prolomena zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, který stanovuje, že „Opravy a údržbu vodovodních a kanalizačních přípojeků uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů.“

V praxi se vlastníkům vodovodních a kanalizačních přípojeků někdy obtížně vysvětluje, jaké náklady spojené s jejich přípojkou nese odběratel, jako její vlastník, a jaké náklady připadají na provozovatele vodovodu nebo kanalizace. Pro pochopení celé problematiky, která v praxi nemusí být vždy černobílá, je třeba si uvědomit několik zákonných definic:

Vodovodní přípojka je úsek potrubí od odbočení z

vodovodního řádu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu.

Vnitřní vodovod je potrubí určené pro rozvod vody po pozemku nebo stavbě, které navazuje na konec přípojky.

Vodoměrná šachta je objekt, který slouží k umístění a ochraně vodoměru a souvisejících armatur (vodoměrné sestavy). Vodoměrná šachta je určena pro osazení pod úroveň terénu vně budov a umožňuje přístup k vodoměru a armaturám, odečet vodoměru a výměnu vodoměru a armatur. Vodoměrná šachta je součástí vnitřního vodovodu.

Kanalizační přípojka je úsek potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě.

Vnitřní kanalizace je potrubí určené k odvádění odpadních

vod, popřípadě i srážkových vod ze stavby, k jejímu vnějšímu líci. V případech, kdy jsou odváděny odpadní vody, popřípadě i srážkové vody ze stavby i pozemku vně stavby, je koncem vnitřní kanalizace místo posledního spojení vnějších potrubí. Tato místa jsou také začátkem kanalizační přípojky.

Revizní kanalizační šachta je objekt, který slouží k přístupu do kanalizačního systému pro účely čištění, inspekce a údržby. Zřizují se i za účelem sběrného bodu, kde se sejdou veškeré odpadní vody z domu a pozemku a následně kanalizační přípojkou odejdou do kanalizace.

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Vlastníkem přípojky zřízených před 1. lednem 2002, je vlastník

pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, neprokáže-li se opak. Vodovodní přípojku a kanalizační přípojku porušuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak; vlastníkem přípojky je osoba, která na své náklady přípojku pořídila.

Opravu a údržbu přípojek uložených ve veřejném prostranství zajišťuje provozovatel vodovodu nebo kanalizace.

Ve většině případů bude vlastníkem vnitřního vodovodu nebo kanalizace i vlastníkem přípojky, a proto se dále v textu bude pracovat pouze s touto situací, i když zákonná úprava předpokládá možnost rozdílného vlastnictví přípojky a vlastnictví vnitřního vodovodu nebo kanalizace.

V případě vzniku poruchy na potrubí, které slouží k dodávce vody nebo odvádění odpadních vod, je nutné pro určení osoby, která ponese náklady na její odstranění nejprve lokalizovat, kde porucha vznikla. Pokud k poruše došlo na veřejném prostranství, je nutné dále určit, zda se jedná o vodovodní nebo kanalizační přípojku nebo o vnitřní vodovod nebo vnitřní kanalizaci.

Při splnění obou podmínek (veřejné prostranství a vodovodní nebo kanalizační přípojka) zajišťuje opravu a nese náklady na její odstranění provozovatel.

Vlastník přípojky zajišťuje opravu a nese náklady na její odstranění v případech, kdy:

- k poruše na přípojce došlo mimo veřejné prostranství.

- k poruše na potrubí došlo na veřejném prostranství, nejedná se však o přípojku, ale o vnitřní vodovod nebo kanalizaci. Typickým případem je situace, kdy je na veřejném prostranství osazena vodoměrná šachta, a k poruše došlo na potrubí od vodoměru k připojené stavbě. Potrubí od vodoměru k připojené stavbě je totiž vnitřním vodovodem. Obdobná situace může nastat i u kanalizačního potrubí v případech, kdy ke spojení kanalizačních potrubí ze stavby dochází na veřejném prostranství, neboť úsek od spojení potrubí ke stavbě je vnitřní kanalizací.

- k poruše došlo na vodoměrné šachtě umístěné na veřejném prostranství, neboť vodoměrná šachta je součástí vnitřního vodovodu.

- k poruše došlo na revizní kanalizační šachtě umístěné na veřejném prostranství v případech, kdy v revizní kanalizační šachtě dochází ke spojení potrubí vedených ze stavby. Kanalizační šachta je součástí vnitřní kanalizace.

Jak již bylo výše uvedeno opravu přípojek uložených ve veřejném prostranství hradí a zajišťuje

ze svých provozních nákladů provozovatel vodovodu nebo kanalizace. Je však nutné si uvědomit, že opravou vodovodní nebo kanalizační přípojky jsou pouze práce spojené s odstraněním bodového porušení přípojky a ostatní části přípojky musí být ve vyhovujícím technickém stavu. Opravou jde jen o udržení funkčního stavu přípojky při zachování původní životnosti přípojky.

V případě, že přípojka je v nevyhovujícím technickém stavu, je za hranici své životnosti, poruchu nelze řešit pouze bodovou opravou přípojky, je nutná její kompletní výměna. Celkové náklady na výměnu (obnovu) vodovodní nebo kanalizační přípojky nese vždy a pouze vlastník přípojky bez ohledu na to, zda se nachází na veřejném prostranství či nikoliv.

Uvedená problematika je rozvedena přesným výkladem Ministerstva zemědělství č. 25, který se podrobně zabývá situacemi spojeními s opravou vodovodních a kanalizačních přípojek.

Současně v příloze obsahuje 23 přehledných modelových schémát, ve kterých se rozklíčováává, kdo je v kterém případě povinen nést náklady na opravu přípojky.

Pro zájemce je vhodné seznámit se také s dalšími výklady Ministerstva zemědělství (č. 14, 31, 42 a 60). Všechny zmíněné výklady je možné najít zde:

<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/voda/legislativa/vyklady/zakon-vodovody-kanalizace/aktualni-vyklady>

Ústředí Orla a Orel jednota Tvarožná pořádá

závody RC modelů

na hřišti areálu Kosmák, Tvarožná 206

25. 5. 2025

Prezence 13.30–14.00
Začátek závodů 14.00
Předpokládaný konec
18.00

Závodit se bude se zapůjčenými RC modely aut
elektro 1:10 v kategorii Rally.
Závody jsou pro všechny od 6 do 100 let.

Okénko do života ZŠ a MŠ

Základní škola Tvarožná

Květnové okénko do života školy bude jako obvykle výčtem aktivit, které jsme zvládli a které nás ještě v posledním čtvrtletí školního roku čekají.

Jaro jsme zahájili vyhodnocením březnové knižní šifry. Šifra se letos zaměřila na poznávání knižních míst a autorů knih pro děti. Luštění nebylo vůbec snadné, ale asi třetina všech našich žáků, která se zapojila do letošního luštění, to zvládla. Dokonce někteří rozluštili

Pozorování broučků

Den bez aktovek

všechny hádanky. Paní učitelka Markéta pro ně měla připravenou nejen sladkou odměnu, ale také nabídku knih, ze které si mohli vybrat tu, která je nejvíc oslovila.

Následovala soutěž Neoriginálnější kraslice roku 2025. Zúčastnilo se tentokrát 35 žáků a jejich příspěvky do soutěže byly opět zajímavé a originální. Každým rokem se díla zdokonalují a jsou to spíše výtvarné příběhy a je velmi těžké vybrat jen jednoho vítěze. Myslím si, že letos zvíťazili všichni, kteří se do soutěže zapojili. Jejich kreativita byla bez hranic.

Těsně před Velikonocemi proběhl zápis do 1. ročníku naší školy. Zúčastnilo se 17 dětí, do první třídy by ale mělo nastoupit jen 13 dětí, někteří zažádali o odklad

školní docházky. Třída bude tedy méně početná, ale vzhledem k tomu, že letos odejde jen 14 pátáků a dvě děti, které se stěhují, tak to snad na celkový počet žáků školy nebude mít velký vliv.

Po Velikonocích jsme ještě společně uklidili okolí školy v rámci Dne Země. S přibývajícím teplem a slunečním svitem si mohou žáci krásy jarní přírody užívat také při vycházkách do okolí školy a při sportování na školním hřišti. Vychovatelky ve Školní družině přizpůsobují program aktuálnímu počasí, a tak například připravily na konec dubna fotbalový turnaj pro přihlášená družstva. Všichni se příjemně zabavili a vítězství patřilo týmu druháků. V posledním školním dubnovém dni si družinkáři zažádali jako čarodějnice a někteří i v krásných

kostýmech čaroděju a čarodějek plnili tematické úkoly.

V druhém květnovém týdnu byla na programu jarní tvořivá dílna pro děti i rodiče. Na několika stanovištích si každý mohl podle svého zájmu vyrobit jarní dekoraci nebo dárek jen tak pro radost.

Do 15. května se také žáci 5. ročníku testovali v rámci národních srovnávacích testů firmy SCIO v češtině, matematice a angličtině. Ve všech oblastech byli úspěšní v průměru na 75 %, v angličtině kromě dvou dosáhli na úroveň A1 a někteří i na B1. Během března také prošli testy Kalibro, které vyplňovali nejen pátáci, ale i třetíci. Tento typ testů učí žáky přivyknout na určitý druh prověření jejich

Výherci knižní šifry

znalostí a nám pomáhá zjistit, jak si naši žáci vedou ve srovnání s jejich vrstevníky v celé republice.

Na květen ještě plánujeme pro předškoláky dvě setkání v rámci Hry na školu. Při této aktivitě si děti vyzkouší práci ve škole, seznámí se s třídní učitelkou a rodiče uvidí své děti v akci. Pro žáky všech tříd plánujeme na květen dopravní testy s jízdou zručnosti, program Veselý úsměv zaměřený na prevenci zubního kazu, kurz 1. pomoci, pěveckou soutěž Tvaroženský slavík, atletický čtyřboj, kde poměříme síly se žáky ze škol v našem okolí.

V červnu jsme pravidelně více jak 20 let jezdili na školu v přírodě. Vzhledem k vyššímu počtu dětí ve škole, a tím i vzniklé nutnosti objednávat dva autobusy, což

se prodražuje, jsme letos zvolili možnost prožít školu v přírodě ve Tvarožné. Pro děti plánujeme na předposlední červnový týden program plný výletů a samozřejmě plno her a šifrovaček na školní zahradě nebo fotbalovém hřišti. Pátáci se vydají na výlet do Prahy. Uvidíme, jak se nám tento model práce osvědčí.

Tradiční je pro nás i předtančení na obecních hodech a zahradní slavnost k ukončení školního roku na školním dvoře. Předání vysvědčení a slavnostní ukončení školního roku bude letos v pátek 27. června.

Všem přeji pěkné jarní dny a těším se na setkání na různých obecních i školních akcích.

*Mgr. Věra Floriánová
ředitelka ZŠ Tvarožná*

Mateřská škola Tvarožná

Jaro už je v plném proudu a všichni si užíváme slunečných dnů, i my ve školce.

Tak se pojdme ohlédnout za uplynulými měsíci, co vše jsme podnikali a co se nám podařilo.

12. dubna jsme si v rámci Evropského dne mozku zorganizovali projektový den, kde si děti vyzkoušely, jak náš mozek funguje. Zúčastnili jsme se taky soutěže v deskových hrách. Družstvo, ve složení Tomáš Buchta, Štěpán Schwarzbie, Stella Sekaninová a Vít Kaláb, obsadilo pěkné 3. místo. Ještě jednou jim touto cestou gratulujeme.

Měsíc březen je již druhým rokem u nás ve školce měsícem tulipánovým. Na podporu neziskové organizace Amelie, která pomáhá lidem s onkologickým onemocněním, jsme s dětmi napekli perníčky ve tvaru tulipánů. Jejich prodej a finanční

dary nám vynesly částku 2.410 Kč. Děkuje všem, kteří takto podpořili dobrou věc.

V dubnu jsme se společně s rodiči sešli na jarních dílnách, kde si mohli vyrobit ozdobu z vrbového proutí, či nazdobit perníkového zajíčka nebo vajíčko. Nechyběla ani tradiční ochutnávka pomazánek. Bezva den nás rovněž čekal v Bongu. Slézali jsme stěny, sjížděli po skluzavkách, řídili čtyřkolky a taky skákali na trampolínách. Měsíc duben skončil čarodějnickým rejmem, plným krásných a zároveň strašidelných kostýmů.

Oba uplynulé měsíce byly také ve znamení plaveckého výcviku ve Vyškově. Všechny děti úspěšně doplávaly až do konce a získaly mokré vysvědčení.

Na začátku května také proběhl ve školce zápis, a s ním spojený den ote-

Nebovídy – turnaj deskových her, 26. 3. 2025

Plavecký výcvik Vyškov

Bongo Brno, 25. 4. 2025

Čarodějnický rej, 30. 4. 2025

vřených dveří. Přivítali jsme naše nové „studentíky“. Ti si s námi mohli pohrát jak ve třídě, tak i na zahradě.

A co nás ještě čeká, než ve školách zazní pomyslné poslední zvonění?

14. května se chystáme k hasičům do Pozořic a jako již tradičně cestu zpět pošlapeme po svých. Svoje znalosti o tom, jak se chovat na ulici či při jízdě na koloběžce si zopakujeme na dopravním dopoledni, které proběhne 20. května. 28. května se vydáme do Divadla Bolka Polívky, tentokrát na pohádku Začarováný les. Taky pojedeme 4. června na výlet do Lama centra s programem o indiánech.

Červen je ve znamení loučení, a to loučení s našimi předškoláky. Společně se všichni sejdeme 10. června na naší zahradě, kde pan starosta je bude pasovat na školáky.

Máme před sebou poslední týdný školního roku a věříme, že si je všichni užijeme, jak nejlépe to půjde. Přeji všem čtenářům zpravodaje hodně hezkých dnů a duševní pohody.

Za kolektiv mateřské školy
Mgr. Yvona Hrbáčková

Stárci a obec Tvarožná Vás
srdečně zvou na

TVAROŽENSKÉ HODY

sobota

14.6.2025

12:15 průvod stárků od KD Kosmák

12:30 požehnání v kostele
sv. Mikuláše

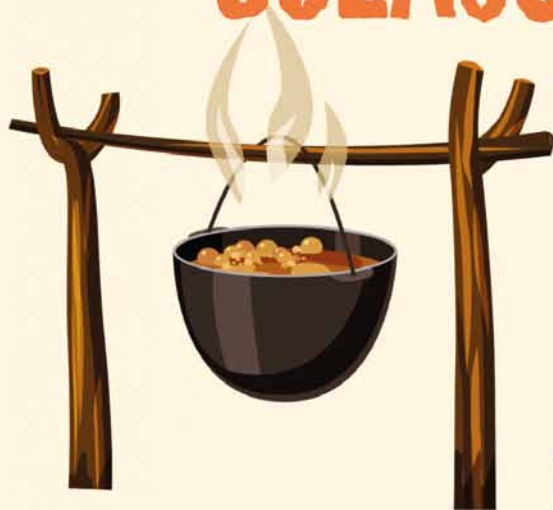
17:00 nástup stárků,
česká beseda žáků ZŠ

20:00 večerní zábava,
vstupné 200,-

k tanci
a poslechu
hraje
DH Šardičanka

TVAROŽENSKÉ GULÁŠOVÁNÍ

SOBOTA

24.5.
2025

V AREÁLU
KD KOSMÁK
TVAROŽNÁ

PROGRAM

9.00	ZAHÁJENÍ VAŘENÍ
OD 13.00	POSTUPNÁ OCHUTNÁVKA GULÁŠŮ
14.30	VYHLÁŠENÍ NEJLEPŠÍCH GULÁŠŮ
15.00-18.00	KAPELA LEHKÁ NOHA

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ / S OCHUTNÁVKOU GULÁŠŮ 200KČ

PRO DĚTI SKÁKACÍ HRAD A SOUTĚŽE
PRO DOSPĚLÉ PIVA Z PIVOVARŮ NAŠEHO REGIONU

**SDH Tvarožná Vás zve
na 32. ročník
soutěže hasičských družstev**

**O PUTOVNÍ POHÁR
ZASTUPITELSTVA
OBCE TVAROŽNÁ**

neděle 1. června 2025

13.30 zahájení soutěže, nástup jednotek

**kategorie muži, ženy, CAS
občerstvení zajištěno**

/ BOXY ROHLENKA

4 x
parkovací stání

3 m
výška sekčních vrat

7 m
světla výška stropu

185 m²
skladová/výrobní plocha

Podnikejte **v novém**. Prodej **zahájen**.

Z historie obce

Z obecní kroniky – rok 1955

Zdravice k 38. výročí Velké říjnové socialistické revoluce

V měsíci Československo-sovětského přátelství byla vypracována zdravotní pro štafetu. Zdravice byla podepsána Národním výborem, výborem komun. strany, Jednotným zeměd. družstvem, Svazem požár. ochrany, Svazem přátel SSSR, Výborem svazu mládeže, Tělocvičnou jednotou Sokol.

Oslavy tyto byly četně navštíveny za účinkování školních dětí.

Zpráva o škole

Celkový počet žactva ve škole činil v roce 1955 – 262 osob. Z toho bylo 128 hochů a 134 děvčat. Dle sociálních poměrů bylo

173 dětí z rodin dělníků

3 děti z rodin členů JZD

30 dětí z rodin sam. rolníků

2 děti z rodin živnostníků

54 dětí z různých povolání.

Vyučovalo se ve třech třídách na směny. Místo J. Elgartové byl jmenován zástupcem ředitele Gustav Tesař z Brna.

Počet pionýrů činil 84 dětí.

(Pamětní kniha obce Tvarožny, doslovný opis ze str. 367)

*František Kopecký,
kronikář ve Tvarožné*

I Tvarožná má svoje hrdiny

Tvarožná byla osvobozena v noci z úterý 24. na středu 25. dubna 1945 tedy před osmdesáti lety.

Definitivní konec II. světové války v Evropě nastal 8. května 1945, kdy vstoupil v platnost právní dokument o bezpodmínečné kapitulaci německých ozbrojených sil.

Při osvobození obce padli sovětští i rumunští vojáci. V této válce měla obec Tvarožná svoje hrdiny a bohužel i oběti, o kterých se stručně zmiňují. Jejich osudy i události v době osvobození obce najdete v titulech, uvedených v závěru tohoto článku.

Dva občané přišli o život na začátku i na samém konci války. Byli jimi tvarožen-

ský rodák a líšeňský občan Richard Knos a tvaroženský starosta Stanislav Veselý.

Richard Knos (*19. 11. 1899 †3. 9. 1941) žil v Líšni. Byl zatčen 8. února 1941 na svém pracovišti v Maloměřické cemenárně. Organizátor činnosti ilegální komunistické strany a bojovník proti německým okupantům byl po osmiměsíčním mučení a věznění na Špilberku a později v Kounicových kolejích zastřelen 3. září 1941 na nádvoří Kounicových kolejí. Při mučení neprozradil nikoho ze svých spolupracovníků.

Stanislav Veselý (*17. 11. 1900 †13. 4. 1945) byl v roce 1938 zvolen starostou

ve Tvarožné za sociálně-demokratickou stranu. Pracoval v Okresní nemocenské pojišťovně v Brně.

Po celou dobu okupace se staral o to, aby represe gestapa a německých úřadů dopadaly na tvaroženské občany co nejméně. Zapojoval se do odbojové činnosti. 24. listopadu 1944 byl zatčen gestapem. Po věznění v Kounicových kolejích byl po pobytu ve věznici Flossenbürg převezen do tábora Platting. Tam 13. dubna 1945 krutým způsobem zemřel a byl pohřben ve společném hrobě.

V zahraniční armádě úspěšně působili František Havel mladší a MUDr. Josef Liškutín.

František Havel (*29. 1. 1921 †27. 8. 2001) emigroval v roce 1939 spolu s několika kamarády. Přes Polsko se dostali do Francie, kde byli zařazeni do cizinecké legie a prodělali výcvik v Alžírě. Po napadení Francie hitlerovským Německem byl spolu s ostatními převezen zpět do Francie. Tam byl zařazen do československé zahraniční armády.

Stal se příslušníkem 2. pěšího pluku a v hodnosti desátníka velel minometnému družstvu. S ním se zúčastnil těžkých obranných bojů v severní Francii. Po ústupu do jižní Francie a kapitulaci byly zbytky čs. divizí evakuovány do Anglie.

V roce 1944 byl jako velitel tankové čety u čs. samostatné obrněné brigády při vylodění spojeneckých vojsk a s tisíci dalšími dobýval francouzský přístav Danquerque.

Ve 3. armádě generálmajora George Pattona osvobozoval západní Čechy.

Vrátil se do rodné obce. V roce 1948 musel znovu emigrovat do Anglie. Odtud se přestěhoval do Kanady. Tam prožil zbytek života. Tvarožnou navštívil v letech

1968 a 1969. V dalších letech mu to již nebylo umožněno.

Jeho otec **František Havel** starší (*1888 †1955) byl 17. září 1942 zatčen z důvodu synova ilegálního přechodu hranic a vězněn v sídle brněnského gestapa. Jeho zatčení bylo součástí rozsáhlé akce proti rodinám, jejichž příslušníci uprchli do zahraničí. Před odsouzením a následným odesláním do koncentračního tábora ho zachránil dopis od syna, který se v něm omluvil za to, že opustil rodinu. Tak bylo prokázáno, že otec o synově útěku za hranice nevěděl. 22. prosince 1942 byl z vazby propuštěn.

MUDr. Josef Liškutín (*13. 8. 1910 †8. 2. 1957) vystudoval státní gymnázium a lékařskou fakultu v Brně. Na studijním pobytu ve Francii se přidal k zahraničnímu odboji a odešel do Anglie. V srpnu 1944 byl převezen na východní frontu. Do vlasti se vrátil s I. armádním sborem generála Ludvíka Svobody. Zůstal v armádě. Pracoval v Praze a od roku 1951 se stal náčelníkem Katedry vojenské hygieny a epidemiologie Vojenské lékařské fakulty v Hradci Králové. V roce 1954 byl jmenován profesorem hygieny a o rok později byl povýšen na generálmajora. Zemřel 8. února 1957 v Hradci Králové.

Jeho životní osudy jsou popsány v publikaci „Josef Liškutín, lékař a voják“ kterou vydala obec Tvarožná v roce 2022.

V odboji působili mimo již zmíněného Richarda Knose i Vlastimil Blahák, Bohuslav Dostál a Jan Frodl.

Vlastimil Blahák (*30. 1. 1905 †21. 3. 1979) vychodil obecnou školu ve Tvarožné a pak absolvoval českou státní reálku v Brně-Husovicích. Po studiu v Hranicích byl vyřazen jako poručík ženijního vojska.

V roce 1932 získal titul inženýra a o čtyři roky později (1936) promoval jako doktor technických věd na Vysokém učení technickém v Praze. Od stejného roku studoval v Paříži. Mobilizace v roce 1938 ho zastihla v generálním štábu naší armády. Odešel do výslužby a založil si inženýrskou kancelář.

Za okupace se podplukovník Ing. dr. Blahák zapojil do vojenských odbojových organizací v okolí Prahy. 28. října 1941 byl zatčen. Jeho pestré protektorátní osudy pokračovaly významným podílem na organizaci pražského povstání. Po osvobození se stal zástupcem velitele Vojenského zeměpisného ústavu v Praze. Zároveň působil jako profesor na Vysoké škole vojenské i jako docent na technice v Praze. Po převratu v únoru 1948 byl z funkce odvolán a stal se pedagogem na Vysoké škole železniční v Žilině.

Můj třídní učitel **Bohuslav Dostál** (*14. 9. 1907 †20. 10. 1982) se narodil v Židlochovicích Do svých 12 let žil v německých Brémách. Jeho otec tam působil jako evangelický kazatel. Po návratu vystudoval Pedagogický ústav ve Spišské Nové Vsi. Učil v Horákově, ve Velaticích, ve Šlapanicích a ve Tvarožné. Zde poznal svoji manželku, narodily se jim tři děti. Po vyhlášení Protektorátu v roce 1939 se zapojil do tajné vojenské odbojové organizace „Národní odboj“ (též „Obrana národa“).

Po vyzrazení byl 28. dubna 1943 zatčen a do 5. října 1943 vězněn v Kounicových kolejích, od 6. října pak ve Vratislavi. Zde byl odsouzen ke třem rokům káznice, ztrátě občanských práv a ztrátě majetku. Před blížící se frontou byla věznice 25. ledna přemístěna do Waldheimu v Sasku. Po pracovním nasazení na různě

ných místech se 6. května 1945 ve Freiburgu dočkal osvobození.

Na stránkách Pamětní knihy jsou i tyto dvě věty: *„...Když se blížila fronta, ustupovali jsme dovnitř Saska – pěšky, hladem, ve dne v noci. Byly to takzvané pochody smrti. Dne 6. května 1945 nás osvobodili ve Freibergu Rusové...“*

Po válce Bohuslav Dostál pracoval jako okresní školní inspektor v Moravském Krumlově. Pomáhal zřizovat měšťanskou školu ve Tvarožné.

Po roce 1948 odmítl vstoupit do KSČ. Proto byl odvolán z místa ředitele tvaroženské školy a pracoval jako řadový učitel.

Za odbojovou činnost byl vyznamenán prezidentem republiky Československým válečným křížem 1939 a Pamětním odznakem Svazu politických vězňů.

Jan Frodl (*17. 10. 1900 †1990) pracoval jako redaktor deníku „Čin“. Za „špatné slovo o Němcích“ byl poprvé vězněn koncem dubna 1939 v kasárnách SS.

Po propuštění byl spolu s dalšími znovu zatčen 1. září 1939. Byl vězněn na Špilberku, v Dachau a prožil útrapy věznění v pracovním táboře Buchenwald. Do obecní Pamětní knihy mimo jiné uvedl: *„...Lze těžko vypsát několika slovy zážitky 5 let a 9 měsíců, které jsem v Buchenwaldě prožil. Nerad o tom píši protože nemám slov, abych mohl vyličit všichni hrůzu, kterou prostě vypsati nelze...“* Buchenwald byl 11. dubna 1945 osvobozen americkou armádou.

V politických procesech v padesátých letech byl Jan Frodl odsouzen na 25 let do vězení. Strávil tam šest let. Až do konce svého života žil v Brně.

V době osvobozování obce došlo k poškození řady domů a kostela, střelbou z kulometu ruského letadla byl zra-

něn Bohuslav Neužil. V domě č. 15 přišel o život brněnský občan Jochman.

Osvobození obce nám připomínají tři pamětní desky:

Pamětní deska z tmavého leštěného mramoru na čelní stěně budovy obecního úřadu umístěná mezi okny knihovny je věnovaná památce příslušníků Rudé armády, padlých při osvobozování obce. Mezi letopočtem a textem je rudá hvězda s vloženým zkříženým srpem a kladivem.

Byla odhalena v roce 1946:

1939–1945

**PŘI OSVOBOZOVACÍCH BOJÍCH
O NAŠI OBEC DNE 23. 4. 1945
PADLO 28 HRDINŮ RUDÉ ARMÁDY
Z KRVE VZEŠLA NAŠE SVOBODA
ČEST BUDIŽ VAŠÍ PAMÁTCE!**

Druhá pamětní deska z leštěné žuly s bronzovým reliéfním portrétem a datem 1946 9. 5. v horní části je věnovaná památce bývalého starosty Stanislava Ve-

selého. Ve spodní část desky pod textem je umístěn bronzový reliéf českého heraldického lva. Deska je na druhé straně budovy mezi okny pošty a je na ní nápis:

**ZASLOUŽILÉMU STAROSTOVI
STANISLAVU VESELÉMU
UMUČENÉMU NACISTY 13. 4. 1945
VDEČNÁ OBEC TVAROŽNÁ**

Plaketu na desce a lva vytvořil brněnský sochař František Fabiánek. Deska byla na toto místo umístěna 19. května 1946.

Přes silnici od obecního úřadu před pomníkem padlých v I. světové válce je třetí pamětní deska z leštěné žuly. Do trávníku byla umístěna v roce 1945. Na pravé straně byl vytesán nápis:

**DNE 24. DUBNA 1945
PŘI OSVOBOZOVÁNÍ
NAŠÍ OBCE PADLI TITO
RUDOARMĚJCI
A DALŠÍ NEZNÁMÍ
HRDINOVÉ**

Pod textem je rudá hvězda nad zkříženým sovětským a rumunským praporem a obrysem samopalu pod nimi. Pod samopalem jsou jména padlých rumunských vojáků a na levé straně padlých rudoarmějců. Při instalaci pamětní desky obětem bitvy u Slavkova byla deska umístěna na zvýšený betonový sokl. V roce 2005 při připomínce 60. výročí ukončení II. světové války byla na desku doplněna jména tří padlých příslušníků rumunské armády a jeden z praporů byl změněn na prapor rumunský.

V této podobě byla deska odhalena 24. dubna, když historii osvobození obce připomenul kronikář Ing. František Gale a plk. Oldřich Rampula.

Přítomen byl rumunský velvyslanec Gheorghe Tinca, kulturní rada rumunského velvyslanectví Gabriel Mares, plk. doc. Ing. Alexander Sikora CSc. z br-

něnské Univerzity obrany, předseda Svazu letců ČR plk. Ing. Stanislav Filip, předseda brněnské pobočky Svazu letců ČR a předseda ČSNS plk. PhDr. Oldřich Rampula, Ileana Puzdreač z rumunské televize, JUDr. Jan Kux a další hosté.

Čestnou stráž u pamětních desek tvořili skauti z Tvarožné a členové Klubu vojenské historie z Brna v historických uniformách. Slavnost je popsána ve Tvaroženském zpravodaji za květen-červen 2005.

Pro zájemce o toto historické období uvádím, že průběh vojenských operací i informace o vojenských jednotkách při osvobození jižní Moravy popsal vojenský historik Vlastimil Schildberger starší v seriálu pro noviny Rovnost a osvobození Tvarožné i v kapitole „Osvobození obce Tvarožná v roce 1945“ v knize 700 let Tvarožné u Brna.

Události spojené s osvobozením obce najdeme i v hůře dostupném časopisu „Z tvaroženské farnosti“ a v knize „Okupace, perzekuce, osvobození“, vydané obcí Tvarožná v roce 2015. Pohyby armád, popsané v knize, byly rovněž konzultovány s historikem V. Schildbergerem starším.

Osudy zde zmíněných osob jsou popsány v Pamětní knize obce Tvarožny i na obecních internetových stránkách.

*František Kopecký,
kronikář ve Tvarožné*

Historie školy

Vážení čtenáři tvaroženského zpravodaje. Do připravované publikace o historii školy hledám starší fotografie. Ty si oskenuji a vrátím. Na fotografiích by bylo složité ne-li nemožné určit jména žáků, kteří naši školu před lety navštěvovali. Ideální by bylo znát aspoň rok ze kterého je fotografie a jméno učitele nebo ředitele. Nadučiteli, řídicími učiteli či řediteli od roku 1906 byli:

Škola r. 1929, učitel Dostál.

Jan Fendrich, Bohumil Skácel, Jan Krejčí, Josef Rusý, Josef Čtvrtníček, Maxmilián Pracný, Karel Gottwald, Cecilie Mazurová, Rudolf Švejkovský, Břetislav Toufar, Stanislav Beránek, Karel Matula, Stanislav Vrbka, František Křen, Metoděj Doležal, Ladislav Pernica a Vlasta Havlásková.

Vzor s učitelem Dostálem připojuji.

*František Kopecký,
kronikář ve Tvarožné*

Informace z regionu

Jak mi mohou asistivní technologie pomoci zůstat doma

Ve vyšším věku může nastat období, kdy už není vždy možné zvládat všechny každodenní úkoly tak snadno jako dříve. Chůze může být nejistější, někdy se stane, že člověk zapomene na užití léků, jindy si neví rady s úkoly, které dříve zvládal bez potíží. Přesto zůstává přáním mnohých nadále bydlet ve svém domově – tam, kde je nejvíce klidu, vzpomínek a pocitu jistoty.

Obavy o vlastní bezpečí a zdraví však mohou být stále častější. Mnozí nechtějí

zatěžovat své blízké, přesto chtějí mít jistotu, že v případě potřeby bude zajištěna pomoc. Právě v těchto chvílích mohou být velkým přínosem asistivní technologie. Tyto užitečné pomůcky dokážou výrazně zvýšit kvalitu života i v situacích, kdy některé věci už nejsou tak samozřejmé. Nejde o žádná složitá zařízení. Většinou jde o jednoduchá a praktická řešení, která seniorům umožní cítit se bezpečněji, zachovat si co největší samostatnost a zůstat ve svém domácím prostředí co nejdéle.

le. Asistivní technologie zároveň výrazně podporují pečující osoby v jejich náročné roli. Přinášejí jim klid na duši, protože vědí, že jejich blízcí jsou v bezpečí a pomoc může být přivolána okamžitě. Díky nim mohou pečující lépe sladit péči s vlastním životem, snížit každodenní zátěž a věnovat svou energii především samotnému vztahu a kontaktu se svými blízkými, místo neustálého řešení praktických starostí a obav o jejich bezpečí.

Co jsou asistivní technologie?

Asistivní technologie zahrnují širokou škálu zařízení a služeb, které zvyšují bezpečnost, soběstačnost a kvalitu života seniorů. Patří sem například tísňová tlačítka, která umožňují okamžitě přivolat pomoc, nebo chytré hodinky monitorující zdravotní stav. Dále sem spadají systémy pro dálkový monitoring, které sledují vitální funkce a pohybové aktivity, a telemedicína, jež umožňuje konzultace s lékaři na dálku.

Výhody pro seniory a pečující

Díky těmto technologiím mohou seniory žít bezpečněji a nezávisleji. Například tísňová tlačítka s GPS lokalizací po-

máhají rychle najít seniora v případě pádu nebo nevolnosti. Chytré hodinky monitorující zdravotní stav umožňují včasné odhalení problémů a prevenci komplikací. Pro pečující osoby znamenají asistivní technologie úsporu času a energie, což jim umožňuje věnovat se kvalitnější péči a osobnímu kontaktu.

Kde začít?

Pro zájemce o asistivní technologie je k dispozici webová stránka www.domajedoma.eu, kde si mohou vyhledat vhodné zařízení, zjistit, kde je vyzkoušet, nebo se poradit s odborníky. Na této platformě najdete informace o různých typech technologií, jejich využití a dostupnosti.

Chcete si vyzkoušet technologie na vlastní kůži?

Asistivní technologie, které pomáhají seniorům a lidem se sníženou soběstačností zůstat co nejdéle doma v bezpečí a pohodlí, si můžete vyzkoušet doslova na vlastní kůži v ukázkovém pokojíčku JINAG v rámci veletrhu URBIS, který se uskuteční 10.–12. června na brněnském výstavišti (BVV).

Pro více informací a konkrétní doporučení navštivte www.domajedoma.eu.

*Autor: Zuzana Novotná,
Jihomoravská agentura pro veřejné inovace JINAG*

Základní umělecká škola Pozořice

Jarní měsíce jsou pro žáky a učitele Základní umělecké školy Pozořice vždy pestré a bohaté na různá vystoupení.

Na Jarním koncertě 25. března v Sivicích jste mohli slyšet pestrou směs skladeb. Vystoupilo i několik šikovných děvčat z Tvarožné: Eva Trávníčková zahrála na saxofon, Barbora Kučerová na klarinet

a Theodorika Jágerová na zobcovou flétnu. O úvod a závěr koncertu se postaraly tanečnice, které se svými choreografiemi zvítězily v VII. ročníku Taneční přehlídky. Ta se konala 15. března v Pozořicích.

Milou a významnou součástí našich vystoupení bylo Hudební setkání v kostele svatého Mikuláše. Po roce jsme pro

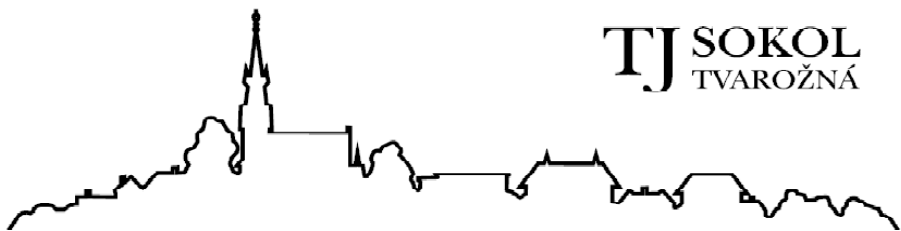

vás opět připravili ochutnávku krásných skladeb. Zazněl hymnus Panis Angelikus – Chléb andělský, který zhudebnil Cézar Franck, slyšeli jste modlitbu Ave Maria zhudebněnou Franzem Schubertem i středověký latinský hymnus Ave Maris Stella – Zdrávas, hvězdo mořská, jehož autorem je Nino Rota. Vyslechli jste si ještě mnoho dalších skladeb starých mistrů: Bacha, Händela, Telemanna a jiných. V bohatém programu se představili sourozenci Ondráčkovi. Úvod koncertu patřil Aničce, která hrála na klavír Menuet od H. L. Hässlera, její bratr Honza společně s panem učitelem Petrem Hujňákem zahráli Bachův Menuet upravený pro dva klarinety. A nejstarší sestra Maruška opravdu úžasně přednesla na klavír skladbu Skřivánek vzlétl do oblak a jáás

od Vítězslava Nováka. Laura Gallová pak ještě přidala Fantazii – Impromptu cis moll od Fryderyka Chopina. Společně jsme strávili pěkné nedělní odpoledne.

Děkujeme vám za přízeň a těšíme se na další setkání s vámi.

Božena Škrobová

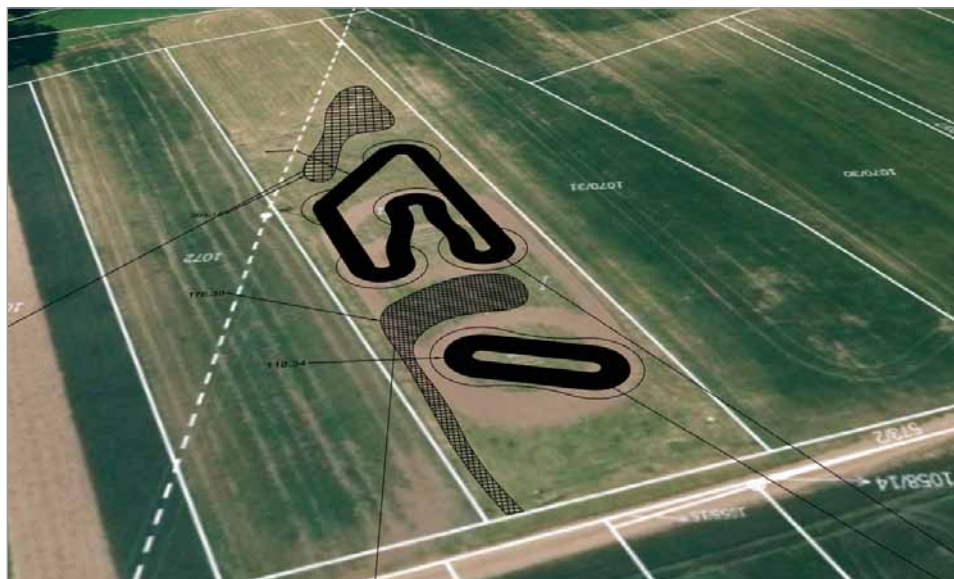
TJ SOKOL TVAROŽNÁ

ZVE VŠECHNY ČLENY A PŘÍZNIVCE NA SLAVNOSTNÍ ZASEDÁNÍ VALNÉ HROMADY,
KTERÉ SE KONÁ V PÁTEK **30. KVĚTNA 2025 V 18:00 HODIN** V TĚLOCVIČNĚ NA KOSMÁKU.

PROGRAM: HODNOCENÍ ČINNOSTI
 ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ
 ZPRÁVY Z ODDÍLŮ
 VOLBA ČLENA VÝKONNÉHO VÝBORU TJ SOKOL TVAROŽNÁ
 DISKUSE
 ZÁVĚR A PŘÁTELSKÉ POSEZENÍ

SOUČÁSTÍ BUDE VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ Z ČINNOSTI TJ KE 115. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SOKOLA VE TVAROŽNĚ.

ZAJIŠŤUJE VÝBOR TJ SOKOL TVAROŽNÁ

Tvarožná – ul. Velatická, návrh hřiště pumptrack.

Podjezd pod vlečkou byl úspěšně dokončen

Součástí stavby II. etapy cyklostezek na Pozořicku bylo i budování podjezdu pro cyklostezku pod železniční vlečkou do cementárny v Mokré. Jeho výstavba začala v pondělí 17. 3. 2025 a byla úspěšně ukončena v pátek 21. 3. 2025 zkušební jízdou prvního vlaku. Druhá etapa cyklostezek na Pozořicku bude dokončena na přelomu června a července letošního roku.

Stavbu podjezdu provedla společnost PORR a.s., průběh výstavby si můžete prohlédnout v naší fotogalerii. Děkujeme všem, kdo se podíleli na zdárné realizaci díla.

Stavba je podpořena z dotačního programu IROP v rámci budování infrastruktury pro cyklistickou dopravu.

**Spolufinancováno
Evropskou unií**

**MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR**

Zdroj: www.dsoslapanicko.cz

Úřad ORP - Městský úřad Šlapanice, Sociální odbor, oddělení sociálních věcí

V jakých oblastech Vám mohou sociální pracovníci
oddělení sociálních věcí pomoci:

- Sociální poradenství ve věci sociálních dávek

postup při podání žádosti o příspěvek na péči, příspěvek na mobilitu,
dávky státní sociální podpory, apod.

- Zprostředkování kontaktů na poskytovatele soc. služeb

kontakty na terénní (např. pečovatelské služby), ambulantní (např.
denní stacionáře) nebo pobytové služby (např. domovy pro seniory)
v regionu, na půjčovny kompenzačních pomůcek, apod.

- Pomoc se sepsáním žádosti do zařízení sociální péče

do domovů pro seniory, do odlehčovacích služeb, do domovů pro
osoby se zdravotním postižením, apod.

Uvedené mohou využít např. osoby se zdravotním postižením, osoby pečující o osoby závislé na péči jiné osoby, osoby s různým stupněm postižení nebo omezením způsobilosti k právním úkonům, senioři, rodiny s dětmi, osoby nezaměstnané a s materiálními problémy, osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby ohrožené rizikovým způsobem života, oběti agrese, trestné činnosti a domácího násilí, imigranti, aj.

Kontaktní adresa pracoviště úřadu:

**Městský úřad Šlapanice
pracoviště Opuštěná 9/2
656 70 Brno**

tel.: sekretariát sociálního odboru - 533 304 601
vedoucí oddělení sociálních věcí - 533 304 640

Bližší informace, rozdělení obcí a kontakty na pracovníky
www.slapanice.cz

OSVĚDČENÍ

O PODÍLU NA ZLEPŠENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Kolektivní systém Elektrowin tímto potvrzuje, že spolupracující partner

OBEC TVAROŽNÁ

v roce **2024** odevzdal ke zpětnému odběru a recyklaci **3 395 kg** elektrozařízení a následné zpracování s využitím nejlepších dostupných technologií a v souladu s evropskými standardy.

Tím se podílí na:

snížení produkce skleníkových plynů
o **34,97** tun CO₂

množství vzrostlých smrků, které
pohlčí stejný objem CO₂ – **14**

omezení těžby
o **1 990,37** litrů ropy

je to stejné jako PHM do osobního auta
pro **75** cest Praha – Brno po D1

úspoře **20 489,29** kWh
elektrické energie

potřebné k **20 490** mycím
cyklům myčky nádobí

recyklaci

1 958,83 kg železa **Fe**
to odpovídá množství železa
potřebnému pro výrobu
81 kusů praček

68,33 kg mědi **Cu**
takové množství by bylo
zapotřebí pro ražbu
12 148 1€ mincí

83,17 kg hliníku **Al**
to by posloužilo k výrobě
5 545 plechovek
o objemu **0,33 l**

Ing. Roman Tvrzník
předseda představenstva ELEKTROWIN a.s.

elektrowin

Výpočet proveden na základě výpočetního nástroje WEEE Fora ověřeného PRé Consultants bv
Vygenerováno dne: 21.03.2025

OLIN

HOBBY MARKET

Vše pro dílnu, zahradu i domácnost na jednom místě. **Stavte se do OLIN HOBBY MARKETU v Mokrém-Horákově.** Najdete u nás nářadí, substráty, dekorace i spoustu vychytávek, které vám usnadní práci a zpříjemní každý kutilský projekt.

Ať už potřebujete kladivo, květináč, novou varnou konvici nebo dobrou radu, náš tým vám rád pomůže a poradí s výběrem.

Přijďte si k nám pro inspiraci a vše, co potřebujete. Těšíme se na vás!

OL IN HOBBY MARKET

Mokrá 353, 664 04 Mokrá-Horákov

tel.: +420 739 373 283

Otevírací doba:

pondělí - neděle 7:00 - 19:00 hod.

www.olinhobby.cz

NAVŠTIVTE NÁS

DÍLNA

ZAHRADA

DOMÁCNOST

POZVÁNKA

Zveme vás na
IX. ročník celostátního festivalu

HURÁ DO KAVÁRNY!

středa 28. května 2025

15.30 a 17.30 hodin

před Orlovnou v Pozořicích

Uzávěrka příštího čísla

Uzávěrka pro doručení příspěvků do příštího čísla je 8. července 2025. Žádáme o její dodržení. Svoje příspěvky zasílejte v elektronické podobě na adresy uvedené v tiráži. V doručených příspěvcích si vyhrazujeme právo provedení úprav pravopisu a rozsahu příspěvků.

Naši jubilanti

květen–červen 2025

- 98 let** Josef Chaloupka, Tvarožná 325
93 let Anežka Blaháková, Tvarožná 226
92 let Marie Benešová, Tvarožná 7
85 let Jiřina Feiková, Tvarožná 342
80 let Marie Kozáková, Tvarožná 53
75 let Zdeňka Fišerová, Tvarožná 223
Jana Urbánková, Tvarožná 43
Ivan Buchta, Tvarožná 264
70 let Anna Neužilová, Tvarožná 14
65 let Jiří Bajer, Tvarožná 7
Jaromír Kocourek, Tvarožná 166
60 let Jiří Buchta, Tvarožná 180
Ivana Čaklošová, Tvarožná 325
Pavel Šťastný, Tvarožná 236
50 let Iveta Štursová, Tvarožná 264

Všem jubilantům blahopřejeme!

Pozn.: Neuvádíme jména jubilantů, od nichž jsme neobdrželi souhlas se zveřejněním. Formulář ke zveřejnění osobních údajů je distribuován jubilantům na adresu trvalého pobytu. Formulář se souhlasem je možno podepsat v průběhu celého roku na Obecním úřadě ve Tvarožně. Zveřejňovaná jubilea jsou: 50, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 91 a více let.

Ceny inzerce ve Tvaroženském zpravodaji
– viz www.tvarozna.cz/obec/tvarozensky-zpravodaj.

Tvaroženský zpravodaj

Periodický tisk územního samosprávného celku vydává Obec Tvarožná, vychází 1x za dva měsíce, v nákladu 360 výtisků, evidenční číslo MK ČR E 10094, IČO: 002 82 731.

Redakční rada – Pavel Šťastný, Bc. Jan Spáčil, Mgr. Věra Floriánová.

Kontakt – tel.: 544 226 101, e-mail: zpravodaj@tvarozna.cz, web: www.tvarozna.cz

Datum vydání 15. 5. 2025

MŠ Tvarožná – Čarodějnický rej, 30. 4. 2025

Hudební setkání v kostele sv. Mikuláše, 27. 4. 2025

Tvarožná, 1. 12. 2007